

Till de politiska partierna i Vetlanda kommunfullmäktige

Omkring nio av tio svenska uttrycker att de är mycket eller ganska oroliga för miljö- och klimatfrågor, enligt en aktuell undersökning av SOM-institutet.

Naturskyddsföreningen vill inför valet 2022 hjälpa väljare i Vetlanda att få veta vilka miljö- och klimatfrågor partierna i kommunfullmäktige avser att driva efter valet.

Svar från Socialdemokraterna

1. Inför en kommunal koldioxidbudget

En koldioxidbudget kan vara en hjälp i en regions eller kommuns klimatarbete. Mer än 50 kommuner har upprättat en sådan budget och lika många har påbörjat arbetet. Genom att kombinera koldioxidbudgeten med offentligt tillgänglig statistik om hur stora kommunens faktiska utsläpp är i olika sektorer skaffar sig kommunledningen ett verktyg för att kunna prioritera åtgärder som minskar utsläppen.

Fråga: Vill ni stödja införandet av en kommunal koldioxidbudget?

Svar: Ja   Nej

Kommentar: Det är en självklarhet att ta detta nästa steg för att ännu bättre kunna följa våra utsläpp.

2. Handlingsplan för klimatanpassning

Klimatförändringarna kommer att påverka alla kommuner i Sverige på olika sätt. Vetlanda kommun jobbar redan med planer för klimatanpassning. Det är viktigt att finansiella resurser säkras så att planerna kan implementeras för att förebygga och skydda kommuninvånare från olika klimatrisker såsom översvämningar, ras- och skred och extremt väder.

Förslag: Kommer ni att säkerställa att kommunen mobiliserar och avsätter tillräckliga resurser för att göra nödvändiga anpassningar?

Svar: Ja   Nej   Delvis

Kommentar: Vi måste få fram medel så att vi kan bromsa och stoppa klimatförändringarna och under tiden måste vi samtidigt hantera kostnaderna för dess effekter som vi redan nu ser.

3. Krav på effektiv energianvändning

Kommunen har stora ytor att värma upp vintertid eller kyla sommartid. Kommunen ska använda energin så effektivt som möjligt. Det kan ske genom energieffektivare uppvärmning, isolering, vattenförbrukning, ventilation, elsystem och belysning. Förutom lägre kostnader kan det leda till bättre och bekvämare inomhusmiljöer vilket gynnar de boende eller de som nyttjar fastigheterna.

Fråga: Är ni villiga att avsätta medel för att öka kraven på effektiv energianvändning i offentliga lokaler?

Svar: Ja Nej Delvis

Kommentar: Arbetet har pågått under flera år och kommer fortsätta under lång tid. Det gäller allt från renovering, energieffektivisering till rena nybyggnationer där det är mest lämpligt.

4. Solceller på kommunens byggnader

I vår kommun finns stora takytor på kommunens alla byggnader (offentliga verksamheter och kommunala bostadsbolag). Dessa takytor nyttjas oftast inte till något särskilt, men skulle kunna användas för solenergi. Det är fullt realistiskt att använda takytor som har sol hela eller delar av dagen för solceller. Att producera sol-el bidrar till att minska behovet av el från övriga elnätet och till att öka andelen förnybar energi.

Fråga: Kommer ni att jobba för att sätta solceller på kommunens byggnader?

Svar: Ja Nej Delvis

Kommentar: Efter ett antal år där ingenting hände så har vi fått bra fart på det här. Den utbyggnationen kommer att fortsätta.

5. Minska utsläppen från kommunala transporter

Transporter från t.ex. skolskjuts, färdtjänst och varutransporter genomförs dels av kommunen själv och upphandlas av kommunen. Utsläpp från dessa transporter måste över tid komma ner till noll.

Fråga: Vill ni att kommunen ska anta ett mål om att koldioxidutsläppen från kommunala transporter ska vara noll år 2030 och anpassa planer och upphandling till detta?

Svar: Ja Nej Delvis

Kommentar: Vi kommer fortsätta att jobba för att vi ska nå noll. Svårigheten ligger i att vi inte fullt ut äger frågan själva då även regionen påverkar målet ganska mycket.

6. Skogsbruk

I kommunens servicedeklaration angående skogsbruket står att skogsbruket så långt som möjligt ska ta skogens betydelse för växter och djur, vattenbalansen, lokalklimatet och för rekreation i beaktande. Ska det tas på allvar behövs förändringar i servicedeklarationen och i kraven på avkastningen på kommunens skogsbruk på 1,5 miljoner/år.

Fråga: Vill ni att kommunen ska tillämpa hyggesfritt skogsbruk samt avskaffa avkastningskravet?

Svar: Ja Nej Delvis

Kommentar: Vi har i stort sett redan hyggesfritt och kommer fortsätta att jobba för det. Sen finns det tillfällen då det är mest lämpligt med hyggesavverkningar och då måste det få finnas kvar som ett tänkbart alternativ.

7. Restaurera våtmark

Utdikade våtmarker släpper ut nästan lika mycket växthusgaser som hela vägtrafiken. Utdikning bidrar till övergödning och över 800 rödlistade arter är knutna till våtmarksmiljöer. Kommunen restaurerar redan våtmarker på egen mark och ger råd till privata markägare i enlighet med kommunens Åtgärdsprogram för Naturvårdsplanen, främst med externa bidrag.

Fråga: Vill ni säkerställa och prioritera att restaurering av våtmarker fortsätter vara en viktig klimat- och miljöåtgärd.

Svar: Ja Nej Delvis

Kommentar: Den här frågan är enkel att svara ja på då det finns ganska mycket bidragsmedel för att jobba med frågan. Sen är det givetvis prioriterad fråga även utan bidragsmedel då den har stor effekt på flera olika parametrar.

8. Miljösmart mat i kommunen

Vetlanda kommun är bland de sämsta i Sverige i Ekomatcentrums marknadsrapport 2021 om inköp av ekologiska livsmedel. Ekologisk mat är hälsosam, gynnsam för den biologiska mångfalden och har den sammantaget bästa miljöprestandan. Samtidigt är betande djur i naturbetesmarker avgörande för en rik biologisk mångfald och öppna landskap. En kommunal livsmedelsstrategi kan definiera mål för kommunens livsmedelsinköp och innehålla till exempel:

- Krav på ökad procentandel ekologiska livsmedel (Vetlandas nuvarande siffra är 9 %)
- Krav på ökad andel klimatsmart producerad mat
- Krav på KRAV-märkt eller naturbeteskött, när kött serveras
- Mål för minskat matsvinn

Fråga: Vill ni besluta om en livsmedelsstrategi som innehåller punkterna ovan?

Svar: Ja Nej Delvis

Kommentar: Vi socialdemokrater är ett av få partier som anser att även ekologiskt är viktigt. Det finns en stor samsyn mellan partierna om att köpa så mycket närproducerat som möjligt, men det utesluter inte att övrigt kan vara ekologiskt.

9. Offentlig upphandling

Offentlig konsumtion i Sverige bidrar stort till klimatpåverkan. Drygt hälften av kommunerna i Sverige ställer klimatkrav i sina upphandlingar. Upphandlingsmyndigheten ger råd och kriterier angående hållbarhet och klimatanpassning vid offentlig upphandling.

Fråga: Vill ni att kommunen ser över sin upphandlingspolicy i enlighet med ovanstående råd?

Svar: Ja Nej Delvis

Kommentar: Det är ett av våra starkaste påtryckningsmedel för att få fler att ställa om.

10. Satsa på lärande för hållbar utveckling

Skolan har en central roll i omställningen till ett hållbart samhälle i enlighet med läroplanerna. För att eleverna ska få likvärdiga kunskaper och färdigheter inom hållbar utveckling krävs tydliga signaler från kommunen och en samordnare för lärande för hållbar utveckling som lyfter frågorna, tillskapar gemensamma resurser och ger förutsättningar för kompetensutbyte lokalt, regionalt och nationellt.

Fråga: Vill ni avsätta resurser i den kommunala budgeten för ett klimatlyft för lärare och att samordna lärande för hållbar utveckling på alla utbildningsnivåer?

Svar: Ja Nej Delvis

Kommentar: Miljöperspektivet ska redan idag genomsyra all undervisning enligt läroplanen, sen hur vi får en större kunskap inom lärarkåren är en mer komplicerad fråga än att bara ha ett klimatlyft.